

III. 5 Veci starostlivosti o maloletých

V rámci vybavovania agendy P – starostlivosť o maloletých – súdy Slovenskej republiky rozhodovali o nárokoch maloletých a právnych vzťahoch s tým súvisiacich, zahrnutých do týchto skupín:

1. Rodičovské práva a povinnosti
2. Náhradná starostlivosť
3. Poručníctvo, opatrovníctvo
4. Povoľenie uzavrieť manželstvo
5. Meno a priezvisko maloletého
6. Výživné
7. Určenie rodičovstva
8. Osvojenie
9. Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní

V roku 2020 súdy vybavili **18 060** vecí starostlivosti o maloletých. V porovnaní s rokom 2019, v ktorom vybavili 20 795 došlo ku poklesu počtu vybavených vecí o 2 733 vecí. Vybavené veci v počte **18 060** sa týkali **60 751** práv.

Najrozsiahlejšou skupinou z počtu vybavených vecí boli v roku 2020, tak ako aj v predchádzajúcom roku, veci týkajúce sa rodičovských práv a povinností. V tejto skupine súdy rozhodli o **35 428** právach. Z uvedeného počtu vybavených vecí týkajúcich sa rodičovských práv a povinností, bolo uplatnených **2 078** práv týkajúcich sa výchovných opatrení, **982** uplatnených práv týkajúcich sa zásahov do rodičovských práv, **8 783** prípadov schválení dôležitých úkonov za maloletého, **4 595** prípadov týkajúcich sa styku rodičov s deťmi, **6 878** prípadov zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti, **146** prípadov týkajúcich sa ustanovenia alebo iného rozhodnutia o kolíznom opatrovníkovi a v **71** prípadoch sa rozhodovalo o majetkovom opatrovníkovi.

Druhou najpočetnejšou skupinou boli veci týkajúce sa výživného, v rámci ktorých bolo rozhodnuté o 19 925 právach. Ďalej nasleduje náhradná starostlivosť s **2 672** uplatnenými právami. Určenia rodičovstva sa týkalo **565** vecí, v nich bolo rozhodnuté o **621** právach. V súvislosti s osvojením bolo rozhodnuté o **712** právach.

Konanie vo veciach starostlivosti o maloletých trvalo v roku 2020 v priemere **7,84 mesiaca** (vrátane vecí s medzinárodným prvkom). Na porovnanie v roku 2019 priemerná dĺžka konania bola 7,59 mesiaca (vrátane vecí s medzinárodným prvkom). V priemere najdlhšie konali okresné súdy v obvode **Krajského súdu v Bratislave – 11,78 mesiaca**. Najlepšie výsledky v rýchlosti konania mali okresné súdy v obvode Krajského súdu v **Banskej Bystrici – 5,47 mesiaca**.

V roku 2020 najkratšie trvalo konanie o povolenie uzavrieť manželstvo – priemerne **3,47 mesiaca**. Najdlhšie trvalo konanie o určenie rodičovstva – priemerne **13,69 mesiaca**. Priemerná dĺžka konania podľa uplatnených druhov nárokov bola v roku 2020 spracovaná podľa všetkých konaní, ktoré sa týkali predmetného druhu práva, aj v prípade že sa v konaní uplatňovali viaceré druhy práva.

Vysvetlivky

1) *Priemerná dĺžka konania od roku 2018 je spracovaná vrátane vecí s medzinárodným prvkom.*

2) *Druh práv - počet, nie je možné stotožňovať s počtom právoplatne vybavených vecí, pretože v prípade, ak sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv (napr. rodičovské práva a povinnosti v spojení s výživným) je vec vykázaná pre každý druh práva jednotlivo (t.j. predmetný počet je vyšší ako počet právoplatne vybavených vecí). Kategorizácia vecí má vplyv aj na priemernú dĺžku konania podľa druhov práv, a to vzhľadom na to, že v prípade že sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv - napr. o rodičovských právach, výživnom a priezvisku maloletého môže konanie trvať dlhšie ako v prípade rozhodovania len o jednom práve. Do roku 2017 sa v štatistickej ročenke vec kategorizovala podľa druhu práva na základe prvého uvedeného uplatňovaného práva.*

3) *Pre rozhodovanie vo veciach návratu maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní sú v súlade so zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok príslušné sudy: OS Bratislava I, OS Banská Bystrica, OS Košice I.*

PREHĽAD O POČTE VYBAVENÝCH VECÍ V OBLASTI STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH A RÝCHLOSTI KONANIA

Kraj	Počet vybav. vecí	Od dôjdenia veci na súd do právoplatnosti rozhodnutia uplynulo						Priemerná dĺžka (v mesiacoch)*
		do 1 mes.	od 1 do 3 mes.	od 3 do 6 mes.	od 6 mes. do 1 r.	od 1 do 2 r.	viac ako 2 roky	
BA	1 931	21	196	491	634	373	216	11,78
TT	2 190	28	591	834	459	185	93	6,80
TN	2 085	24	462	677	492	362	68	7,83
NR	2 200	15	495	852	571	206	61	6,89
ZA	1 935	13	363	687	518	271	83	8,16
BB	2 532	51	791	945	544	169	32	5,47
PO	2 250	27	507	870	533	239	74	6,99
KE	2 937	23	575	925	773	438	203	9,24
SR	18 060	202	3 980	6 281	4 524	2 243	830	7,84

* priemerná dĺžka konania od roku 2018 je spracovaná vrátane vecí s medzinárodným prvkom.

PREHLAD O RÝCHLOSTI KONANIA VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Druh práva	Druh práva - počet**	Od dôjdenia vecí na súd do právoplatnosti rozhodnutia uplynulo						Priemerná dĺžka (v mesiacoch)*
		do 1 mesiaca	od 1 do 3 mes.	od 3 do 6 mes.	od 6 mes. do 1 roka	od 1 do 2 rokov	viac ako 2 roky	
Rodičovské práva a povinnosti	12 296	122	2 872	4 368	2 957	1 420	557	7,61
Náhradná starostlivosť	1 766	20	315	653	540	205	33	7,06
Poručníctvo, opatrovníctvo	612	26	225	238	96	23	4	4,55
Povolenie uzavrieť manželstvo	238	9	113	91	24	1	0	3,47
Meno a priezvisko maloletého	356	17	73	132	75	45	14	7,28
Výživné	12 947	70	2 518	4 430	3 436	1 814	679	8,42
Určenie rodičovstva	565	2	53	143	163	125	79	13,69
Osvojenie	655	16	173	283	141	38	4	5,32
Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení / zadržaní	7	0	0	1	4	2	0	10,14

* priemerná dĺžka konania od roku 2018 je spracovaná vrátane vecí s medzinárodným prvkom.

** druh práv - počet, nie je možné stotožňovať s počtom právoplatne vybavených vecí, pretože v prípade, ak sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv (napr. rodičovské práva a povinnosti v spojení s výživným) je vec vykázaná pre každý druh práva jednotlivo (t.j. predmetný počet je vyšší ako počet právoplatne vybavených vecí). Kategorizácia vecí má vplyv aj na priemernú dĺžku konania podľa druhov práv, a to vzhľadom na to, že v prípade že sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv - napr. o rodičovských právach, výživnom a priezvisku maloletého môže konanie trvať dlhšie ako v prípade rozhodovania len o jednom práve. Do roku 2017 sa v štatistickej ročenke vec kategorizovala podľa druhu práva na základe prvého uvedeného uplatňovaného práva.

PREHLAD O POČTE PRÁV MALOLETÝCH, V KTORÝCH SÚD ROZHODOVAL VO VECIACH STAROSTLIVOSTI SÚDU O MALOLETÝCH

Druh práva	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj	SR
	Počet uplatnených práv								práv
Rodičovské práva a povinnosti	5 488	5 318	3 988	3 499	3 398	6 728	3 204	3 805	35 428
Náhradná starostlivosť	164	264	158	283	214	564	389	636	2 672
Poručníctvo, opatrovníctvo	56	61	35	102	54	78	78	220	684
Povolenie uzavrieť manželstvo	1	2	3	4	12	40	136	66	264
Meno a priezvisko maloletého	52	60	35	54	36	44	67	85	433
Výživné	1 975	2 310	2 257	2 207	2 110	3 784	2 234	3 048	19 925
Určenie rodičovstva	54	53	64	71	87	102	90	100	621
Osvojenie	120	119	68	79	56	83	79	108	712
Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení / zadržaní	3	0	0	0	0	1	0	8	12
SPOLU	7 913	8 187	6 608	6 299	5 967	11 424	6 277	8 076	60 751

I. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva									
	Rodičovské práva a povinnosti - 1. časť									
	Výchovné opatrenia									
	spolu	z toho								
napomenutie		dohľad nad výchovou	obmedz. malolet.	odňatie maloletého	uloženie povinnosti spolupráce	uloženie inej povinnosti	uložené sociálne alebo odborné poradenstvo	iné rozhodnutie	zrušenie	
BA	87	2	15	1	25	1	0	40	2	1
TT	161	3	47	0	45	13	1	43	6	3
TN	299	13	89	1	66	18	8	75	21	8
NR	248	1	38	1	91	34	28	40	9	6
ZA	146	2	45	0	37	3	25	25	5	4
BB	493	40	181	2	101	10	4	121	16	18
PO	357	87	66	1	90	18	0	61	13	21
KE	287	8	95	0	105	4	0	58	4	13
SR	2078	156	576	6	560	101	66	463	76	74

I. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva								
	Rodičovské práva a povinnosti - 2. časť								
	Zásahy do rodičovských práv					Schválenie dôležitých úkonov za maloletého			
	spolu	z toho				spolu	z toho		
obmedzené		odňaté/ pozbavené	vrátené	pozastavené	schválené		neschválené	iný výsledok	
BA	226	1	17	0	0	2 688	2 651	6	31
TT	38	15	1	0	5	1 885	1 869	2	14
TN	360	2	15	0	1	788	782	6	0
NR	102	23	0	0	1	889	883	5	1
ZA	151	13	16	1	0	762	749	5	8
BB	25	1	15	2	0	1 389	1 381	2	6
PO	47	3	22	0	2	219	204	6	9
KE	33	3	24	1	0	163	159	0	4
SR	982	61	110	4	9	8 783	8 678	32	73

I. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva																
	Rodičovské práva a povinnosti - 3. časť																
	Styk rodičov s deťmi										Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti					Kolízny opatrovník	Majetkový opatrovník
	upravený				zakázaný				zamietnutý návrh na novú úpravu	iný výsledok	matke	otcovi	striedavá starostlivosť	inej osobe	iný výsledok		
matke	otcovi	obom rodičom	inej osobe	matke	otcovi	obom rodičom	blízkej osobe										
BA	15	111	1	3	0	3	0	0	16	187	179	29	61	0	6	11	4
TT	20	98	3	5	0	1	0	0	11	310	393	74	77	2	47	21	5
TN	18	119	1	14	0	0	0	0	10	447	438	48	105	19	25	17	7
NR	28	226	9	7	0	1	0	0	12	117	774	122	133	7	20	28	5
ZA	16	130	5	6	0	4	0	0	15	198	432	61	88	0	28	19	3
BB	48	324	11	12	0	0	0	0	11	1116	1 416	201	132	6	46	10	11
PO	13	174	2	2	0	2	0	0	5	323	577	72	80	37	31	11	24
KE	32	192	4	18	0	1	0	0	14	124	809	134	79	31	59	29	12
SR	190	1 374	36	67	0	12	0	0	94	2 822	5 018	741	755	102	262	146	71

II. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva													
	Náhradná starostlivosť													
	Náhradná osobná starostlivosť				Pestúnska starostlivosť						Ústavná starostlivosť			
	zverenie manželom	zverenie jednotlivcovi	úprava styku s dieťaťom	zrušenie náhr. osob. starost.	spolu	z toho				nariadená	predĺžená	zrušená	zamietnutý návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti	inak rozhodnutá
						zverenie		úprava styku s dieťaťom	zrušenie pestúnskej starostlivosti					
manželom	jednotlivcovi													
BA	19	53	0	8	20	11	1	0	4	43	0	11	0	5
TT	39	89	0	13	18	10	1	0	3	64	0	22	5	13
TN	24	39	1	12	12	4	3	0	0	49	0	15	0	5
NR	22	124	0	31	9	2	2	0	2	65	0	9	3	8
ZA	19	65	0	16	15	6	0	0	2	69	0	23	0	5
BB	40	157	1	56	29	11	4	0	4	185	0	48	5	22
PO	40	98	0	42	13	2	3	0	1	128	0	45	2	20
KE	45	188	1	66	36	10	7	0	5	204	1	52	8	22
SR	248	813	3	244	152	56	21	0	21	807	1	225	23	100

III. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva										
	Poručníctvo	Opatrovníctvo	Povolenie uzavrieť manželstvo			Meno a priezvisko maloletého					
			povolené	nepovolené	iný výsledok	Súhlas k žiadosti o zmenu mena			Súhlas k žiadosti o zmenu priezviska		
						daný	nedaný	iný výsledok	daný	nedaný	iný výsledok
BA	54	2	1	0	0	0	0	21	7	2	22
TT	46	15	2	0	0	1	0	16	11	1	31
TN	27	8	3	0	0	3	0	4	17	6	5
NR	67	35	4	0	0	1	0	15	8	3	27
ZA	41	13	12	0	0	2	0	9	13	3	9
BB	77	1	36	1	3	2	0	17	7	3	15
PO	76	2	130	3	3	1	0	31	11	5	19
KE	213	7	62	2	2	0	0	39	18	0	28
SR	601	83	250	6	8	10	0	152	92	23	156

IV. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva											
	Výživné											
	rozsah určený				úprava			nezmenená	schválená dohoda	návrh zamietnutý	neurčené (§62 ods.6)	iný výsledok
	matke	otcovi	obom rodičom	inej osobe	znížené	zvýšené	zrušené					
BA	80	227	63	0	9	122	1	48	1 196	31	194	4
TT	114	239	125	0	12	123	2	13	1 441	43	142	56
TN	113	456	58	4	30	245	8	35	1 120	50	117	21
NR	201	707	121	0	30	221	3	23	794	29	66	12
ZA	91	378	108	1	8	208	5	7	1 126	87	78	13
BB	330	1 490	286	2	24	312	6	28	1 110	62	100	34
PO	135	604	249	0	24	253	8	25	842	12	73	9
KE	321	790	299	1	17	243	6	45	1 142	36	106	42
SR	1 385	4 891	1 309	8	154	1 727	39	224	8 771	350	876	191

V. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva															
	Určenie rodičovstva							Osvojenie								
	Materstvo		Otcovstvo					vyslovené na návrh spolu	Konanie o osvojiteľnosti		osvojiteľnosť zrušená	Zrušenie osvojenia			zverenie do predosvojiteľskej starostlivosti	iný výsledok
	určené	návrh zamietnutý	určené	návrh zamietnutý	zapreté	návrh na zapretie otcovstva zamietnutý	iný výsledok		podmienky splnené	podmienky nesplnené		na návrh	bez návrhu	návrh zamietnutý		
BA	0	0	20	0	26	2	3	56	33	0	0	0	0	0	31	0
TT	0	0	18	0	21	2	5	52	35	1	0	0	0	0	31	0
TN	1	0	17	0	24	7	10	24	23	2	0	0	0	0	14	5
NR	0	0	24	2	29	4	10	34	22	0	0	0	0	0	19	4
ZA	0	0	32	0	48	3	1	30	14	2	0	0	0	0	10	0
BB	0	0	31	4	49	7	6	23	35	4	0	0	0	0	19	1
PO	0	0	32	1	49	3	2	36	27	0	0	0	0	0	15	1
KE	0	0	37	1	50	3	3	35	50	0	1	0	0	0	22	0
SR	1	0	211	8	296	31	40	290	239	9	1	0	0	0	161	11

VI. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Súd*	Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní				
	rozhodnutie o návrate maloletého		rozhodnutie o nenariadení návratu maloletého		
	do členského štátu Európskej únie	do iného štátu	z dôvodu		
			nesúhlasu maloletého	zžitia maloletého s novým prostredím	vystavenia maloletého fyzickej alebo duševnej ujme
OS BA I	1	2	0	0	0
OS BB	0	0	0	1	0
OS KE I	0	0	0	6	2
SR	1	2	0	7	2

*pre rozhodovanie vo veciach návratu maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní sú v súlade so zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok príslušné sudy: OS Bratislava I, OS Banská Bystrica, OS Košice I.